

Velfærdsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

17. december 2008
Journalnr.: 3.7-2005-1019 - 37
abp

VEDRØRENDE J.NR. 2008-7560. HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE (SKÆRPELSE AF REGLER OM FORÆLDREPÅLÆG OG INDFØRELSE AF UNGE PÅLÆG).

Børnerådet takker for tilsendte høring.

Forældrepålæg

Lovforslaget lægger op til at skærpe reglerne om forældrepålæg ved at ændre bestemmelserne fra en kan til en skal-bestemmelse.

Et flertal i Børnerådet finder en sådan ændring uhensigtsmæssig af flere årsager. For det første er flertallet i Rådet af den opfattelse, at forældres ansvar støttes bedst via dialog og ikke ved hjælp af tvang og økonomiske sanktioner (jf. også Børnerådets høringssvar til Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en familieydelse, 2005). Til dette er det også vigtigt at påpege, at der ikke eksisterer dokumentation for at straffende foranstaltninger over for forældre kan fremme forældreansvar i en positiv retning. Derimod tyder den eksisterende forskning på, at sanktioner over for forældre i de hårdst belastede familier kan føre til forværring af familieforholdene, fx ved at forældre støder deres børn fra sig, og yderligere marginalisering af familierne (jf. Ungdomskommissionens udtalelse om forældreansvar, punkt 7.5.12, mindretalsudtalelsen, som Børnerådet tilslutter sig).

For det andet vil en ændring af bestemmelsen fra en kan til skal-bestemmelse indebære at beslutning om forældrepålæg træffes uanset de faglige overvejelser hos medarbejderne i kommunalt regi. Af evalueringen af forældrepålæg fremgår det, at der eksisterer faglige begrundelser for den meget begrænsede anvendelse af forældrepålæg: Når man ser på, hvorfor kommunerne ikke har anvendt loven, viser evalueringen, at den hyppigst angivne årsag er, at kommunerne ikke har haft sager, hvor det har været relevant at anvende loven. Den næstmest angivne årsag er, at man ikke vurderer, at det økonomiske incitament, som ligger i forældrepålægget, virker i forhold til målgruppen og problemerne. Denne rangordning af årsagerne understøttes af, at loven også har været anvendt i forholdsvis få sager i de

kommuner, som har brugt forældrepålægget og har en positiv opfattelse af loven (Evaluering af forældrepålæg (SEL § 57a), s. 4). Børnerådet er af den opfattelse, at det er væsentligt, at kommunerne sætter sig nogle mål for, hvordan de vil nedbringe antallet af unge, der har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en vis karakter, men samtidig må det være op til de faglige medarbejdere i forvaltningen at vurdere, hvordan disse mål bedst nås. Et flertal af Børnerådets medlemmer mener, at det vil være uhensigtsmæssigt at fratage de kommunale medarbejdere deres faglighed ved at gøre forældrepålæg til en tvungen foranstaltning.

Et flertal af Børnerådets medlemmer kan derfor ikke anbefale, at reglerne om forældrepålæg skærpes.

Et medlem af Børnerådet anbefaler, at reglerne om forældrepålæg skærpes. Det er medlemmets opfattelse, at der i praksisfeltet eksisterer erfaringer med, at økonomiske sanktioner virker hensigtsmæssigt i relation til forældreansvar, og på denne baggrund støttes der op om det tilsendte forslag.

Ungepålæg

Lovforslaget lægger op til at der indføres et ungepålæg, som forpligter kommunalbestyrelsen til at pålægge unge i alderen 12-17 år at tage imod et relevant tilbud eller at udføre konkrete handlepligter, når visse nærmere angivne forudsætninger er til stede.

Børnerådet hæfter sig ved, at det i lovforslagets bemærkninger understreges, at ungepålægget har et forebyggende sigte, at der er tale om et fleksibelt redskab, som skal tilpasses den enkelte unge, at pålægget skal betragtes som en del af en samlet indsats over for den unge og dennes familie og at pålægget ikke skal betragtes som en sanktion. Rådet finder, at ungepålæggets beskrevne redskaber, såsom handlepligt knyttet til skoleundervisning eller bidrag til at genoprette forurettet skade, kan være brugbare og hensigtsmæssige i nogle tilfælde, men at det bør være op til de kommunale faglige medarbejdere at vurdere, hvornår sådanne redskaber bør tages i brug. Et flertal af rådets medlemmer kan derfor ikke anbefale, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om et ungepålæg, når de angive betingelser er til stede, men mener, at det bør være en vurdering, der overlades til de faglige medarbejdere.

Et medlem af Børnerådet er af den opfattelse, at det til tider kan være såvel brugbart som nødvendigt med et skal, altså større grad af konsekvens, over for denne gruppe af unge med problematisk adfærd, og støtter på denne baggrund op om det tilsendte forslag.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at ungepålæg kan ledsages af forældrepålæg. Ud fra samme argumenter som ovenfor, kan et flertal af Børnerådets medlemmer heller ikke anbefale en sådan kombination, mens et medlem støtter op om forslaget.

Børnerådet bemærker, at der i dette forslag til lov om ændring af social service er afsat penge til evaluering af ordningen, hvilket betragtes som positivt.

Med venlig hilsen

Charlotte Guldborg
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef